

FONDACIJA
ZA STIPENDIRANJE
ROMA

periodični elektronski informator, Broj 10, godina II, E-mail: fsr@cg.yu ; www.fsr.cg.yu

Sokolj Beganaj; Foto: FSR/Zdravko Cimbaljević

POZORIŠNA PREDSTAVA

MAGISTAR METLE

Pozorišnu predstavu „**Magistar metle**“ pripremili su i u njoj igra desetak studenata završne godine Filozofskog fakulteta u Nikšiću, romske i crnogorske nacionalnosti.

Predstava, sastavljena od pet činova, je stvarna biografska priča o Romu koji se bori sa životnim, obrazovnim i društvenim problemima. Premijerno je izvedena u Podgorici u gradskom kulturno-informativnom centru, u sklopu „Romske nedelje“ a povodom obilježavanja Svjetskog Dana Roma u Crnoj Gori.

Predstavu su zajednilki producirali i pomogli **Nacionalna romska koalicija „Romski krug“**, **Fondacija za stipendiranje Roma**, **Kulturno-informativni centar „Budo Tomović“**, **UNDP** i **Ministarstvo za zaštitu ljudskih i manjinskih prava**.

Predstava čiji je koautor gospodin **Sokolj Beganaj**, stipendista Fondacije za stipendiranje Roma i student Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, imala je više izvođenja u Nikšiću i Podgorici. U toku su dogovori oko izvođenja u drugim mjestima Crne Gore kao i u regionu.

Naša urednica i novinarka **Biljana Alković** razgovarala je tim povodom sa gospodinom Beganajom.

OVO JE PROJEKAT PROTIV STEREOTIPA

I: Zavjesa je spuštена. Kako se osjećate u ovom trenutku?

Beganaj: Prezadovoljan sam. Reakcija publike je očekivana. Djelo je nabijeno jakim emocijama i publika ga je upravo tako doživjela.

I: Recite nam o cilju Vaše predstave?

Beganaj: Cilj predstave je predstavljanje života Rom i njihova borba za emancipacijom i obrazovanjem u okruženju punom predrasuda i stereotipa koje traju stoljećima. Ova priča je pokušaj njihovog uklanjanja i vapaj da se što veći broj ljudi okrene ka Romima i pomogne im u njihovoj štouspješnijoj integraciji.

I: Tokom izvođenja predstave vodile su Vas snažne emocije?

Beganaj: Emocije su bile različite, ali snažne. Razmišljanje o neuspjehu, podsmjehu i izrugivanju javnosti do toga, što mi je bilo i najgore od svega, da moja poruka neće biti shvaćena kako treba. Međutim, reakcija publike je otjerala sve moje sumnje i mislim da je primljena na pravi način.

I: Kako su Vaše kolege prvobitno reagovalе na ponuđeni scenario?

Beganaj: Poslije prvog čitanja bili mišljenja da je djelo sklop suza i smjehа, emotivno veoma jak. Odmah su prepoznali poruku koja mora prodjeti do osjećanja svakog u publici.

Ekіpa pozorišne predstave; Foto: FSR/ Zdravko Cimbaljević

I: Zbog naših čitalaca kratko ću prepričati treći čin Vaše predstave. *Poslije fakulteta Kajtažaj radi kao gradski čistač. Pored njega prolaze kolege. Rijetko mu se ko od njih javi, a još ređe pruži ruku. Nastavlja da čisti ulice sa pognutom glavom pitajući se đe je njegovo i mjesto ostalih Roma. Postavlja sebi i pitanje zašto su Romi „predodređeni“ za čistače? Da li Vam se to dešava u stvarnom životu?*

Beganaj: Nažalost da. Ja ipak mogu da razumijem te ljude i donekle opravdam njihovo ponašanje. Predrasude su svuđe oko nas i normalno je da one uzrokuju takav pristup i odnos. Potrebno je vrijeme da se to prevaziđe.

I: Zašto ste se odlučili da predstavi date ime “Magistar metle”?

Beganaj: Taj magistar metle sam ja. U okruženju i pod pritiskom predrasuda, moji prijatelji znaju da sam uvijek kroz šalu govorio: “ Ako ne uspijem kao student i budem neko i nešto nastaviću “sa metlom” toliko dugo da ću magistrirati na ulici”.

I: Šta je teže: metla, ispiti ili scena?

Beganaj: Ha, ha, ha... Zatečen sam. Sve ima svoju težinu. Započet posao mora se završiti. Ispit zahtjeva dobro zagrijanu stolicu. Scena u početku izaziva tremu a kasnije sve dođe na svoje mjesto. U svakom slučaju svuđe morate dati maksimum od sebe ako želite postići uspjeh na bilo kom planu.

Sokolj Beganaj; Foto: FSR/Zdravko Cimbaljević

I: Postoji li još nesto u čemu se želite isprobati?

Beganaj: Čovjek u životu uvijek treba biti kreativan. Smatram da treba sve isprobati i pokušavati uvijek nešto novo. I ko zna, možda ga to novo i nepoznato dovede do uspjeha i novih vidika.

I: Vaša interesovanja su široka. Što je izvor Vašeg uspjeha?

Beganaj: Interesovanja su mi zaista široka. Uvijek sam u društvu ljudi koji traže maksimum znanja. Snagu crpim u svojoj familiji na koju sam veoma ponosan. Ona je moje muza i nadahnuće za sve uspjehe. Moj uspjeh doživljavaju svojim.

Razgovor sa koautorkom predstave gospođicom Tamarom Živanović

INKLUZIJA ZAHTIJEVA KONSTANTNU PAŽNJU

Razgovarala: Biljana Alković

Studentkinja Filozofskog fakulteta gospođica **Tamara Živanović** osim što glumi u predstavi aktivno je asistirala i pomagala Beganaju u pripremi i izvođenju ove predstave kako pitanju scenarija i režije tako i u odabiru muzike te kostima. Za naš informator gospođica Živanović kaže:

Autorka i autor predstave; Foto: FSR/Zdravko Cimbaljević

„Što se tiče predstave, sada nakon nekih od prilike sat vremena, mogu da kažem da smo odradili jedan zaista jako dobar posao. Poruka koju smo željeli da prenesemo širokom auditorijumu je zaista i uspjela. U principu nijesmo htjeli da bačamo u očaj bilo koga, htjeli smo jednostavno da predstavimo taj neki obrazovni put eminentnim ljudima, ljudima koji se nalaze na određenim instancama, državnim, da im objasnimo da taj proces edukacije, integracije Roma ne podrazumijeva samo određenu inicijativu i pokretanje određenih stvari. To je proces koji zahtijeva konstantan rad, konstantnu provjeru, konstantne donacije i pomoć u bilo kom obliku. Ono što smo željeli da pokažemo zaista smo lini se i uspjeli. S' obzirom na to da smo amateri u ovoj priči, cijela predstava je realizovana na najbolji mogući nači. Kao režiserka zaista mogu da kažem da sam prezadovoljna“.